

1925-2015



Konference k 90. výročí založení Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

## MUZEUM A IDENTITA

*Role muzea jako inspirátora formování lokální, regionální a národní identity*



**Datum konání:** 23.–25. září 2015

**Místo konání:** Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

**Spolupořadatelé:** Český svaz muzeí v přírodě, Česká národopisná společnost

**Téma:** Impulsem k zakládání prvních národopisných muzeí byla touha shromáždit relikty rychle mizející tradiční kultury a uchovat je pro budoucnost jako romantickou vzpomínku na zmizelý svět i jako pramen poznání toho „kdo jsme“ pro budoucí generace. Zejména druhý aspekt sběratelské a muzejní činnosti v pozdějších obdobích převládl a určuje ji dodnes. Již od počátku se kolem muzeí sdružovali lidé, jež toužili nejen zachovat, ale také prezentovat tradiční kulturu v různých jejích aspektech. Díky jejich práci a síle jejich osobností muzea přilákala pozornost veřejnosti a nastartovala vlnu zájmu o tradiční kulturu.

*Příkladem může být Valašské muzeum v přírodě založené v roce 1925. Otevření muzea provázela velká národopisná slavnost Valašský rok, kterou navštívily tisíce lidí. Slavnost inspirovala řadu obyvatel Valašska k pořízení krojů – v té době v běžném životě nošených jen sporadicky, a k nacvičení tanečních a zvykoslovných pásem včetně tradiční svatby. Od roku 1925 muzeum přímo působilo na rozvoj folklorismu v regionu i na způsob vnímání tradiční kultury, jejímž garantem se z pohledu veřejnosti automaticky stalo. Sounáležitost s Valašským muzeem jako strážcem tradice se projevuje ve vnímání významu co je to „být Valachem“ – obyvatelem regionu, který Valašské muzeum pomyslně vymezuje svou sbírkotvornou a prezentační činností. Muzeum se tak stává inspirací především pro obyvatele Rožnova pod Radhoštěm, ale také širšího okolí, a upevňuje jejich vědomí o tom, kým jsou a z čeho pocházejí.*

Podobný příběh nalezneme v řadě regionů České republiky i v zahraničí na příkladech muzeí v přírodě i kamenných institucí. Cílem konference je shromáždit tyto zkušenosti a zamyslet se nad důležitým posláním muzea jako inspirátora formování místní, regionální a národní identity a nad jeho důležitou rolí odborného partnera pro zájemce o lidovou kulturu usilující o její současnou revitalizaci – ať už se jedná o hmotné nebo nehmotné kulturní dědictví. Toto poslání může být vnímáno jako cílené nebo může být vedlejším produktem a logickým dopadem činnosti instituce. Konference připomíná 90. výročí založení Valašského muzea v přírodě a zároveň 120. výročí Národopisné výstavy československé v Praze, která byla prvním velkým počinem na cestě k přeměně vnímání tradiční kultury a identity obyvatel českých zemí.

## **Tematické okruhy:**

- 1) Hledání místní, regionální či národní identity z pohledu etnologie
- 2) Role muzea v procesu formování místní, regionální a národní identity
- 3) Role muzea jako odborného partnera pro laickou veřejnost usilující o revitalizaci nebo uchování svého kulturního dědictví (Jakým způsobem muzea zasahují – vědomě či nevědomě – do formování současné podoby jevů tradiční materiální a nemateriální kultury – např. v oblasti stavitelství, tradičního oděvu či zvyků)

**Abstrakty:** do 24. 4. 2015, rozsah do 350 slov

Pořadatelé konference si vyhrazují právo na výběr referátů na základě kvality zaslaných abstraktů. O přijetí/nepřijetí budou autoři informováni do 29. 5. 2015

**Délka příspěvků:** 20 minut

**Přihlašování bez příspěvku:** do 10. 8. 2015

Přihlášky posílejte Mgr. Renatě Prejdové na adresu [prejdova@vmp.cz](mailto:prejdova@vmp.cz).

**Konferenční poplatek:** 300,- Kč, hradí se na místě

**Termín odevzdání příspěvků v písemné podobě:** do 25. 9. 2015

**Příspěvky** budou vydány ve formě kolektivní monografie v ediční řadě *Museum vivum* (dříve časopis). Autoři budou užívat citační normu ISO 690.

(<https://sites.google.com/site/novaiso690>).

Sborník bude vydán v první polovině roku 2016, výtisky budou rozeslány všem účastníkům konference.

**Ubytování:** si účastníci hradí sami, Valašské muzeum v přírodě připraví návrhy.

**Exkurze:** Poslední den (25. 9.) budou mít účastníci konference možnost zúčastnit se terénní exkurze. V plánu je návštěva muzea bičařství v Metylovicích *Kožané město*, Památníku v Raškovicích a Včelařského muzea v Chlebovicích na Frýdecko-Míšecku. Jedná se o příklady lokálních institucí, které jsou úzce svázány s tématem místní identity a místní společenství se s nimi různými způsoby silně identifikují. Každé z muzeí má svůj vlastní příběh. Bližší informace o exkurzi budou včas upřesněny.

**Informace ke konferenci poskytne** Mgr. Eva Románková, [romankova@vmp.cz](mailto:romankova@vmp.cz), tel.: 571 757 113, mob. 737 226 220.